

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

2015-05-11

Vägledning för distriktens antidopingarbete

Det här dokumentet beskriver distriktens ansvar i svensk idrotts antidopingarbete, såväl den strategiska inriktningen som vilken basnivå som förväntas för både organisation och verksamhet.

Det ger även en bakgrund till den gällande ansvarsfördelningen för antidopingarbetet inom idrotten liksom praktiskt stöd och vägledning i arbetet.

Innehåll	sida
1 Bakgrund	2
2 Idrottens antidopingarbete	2
2.1 RF:s stadgar och vägledande beslut.....	2
2.2 Idrotten vill	3
2.3 Internationella konventioner.....	4
2.4 Mål för antidopingarbetet	5
3. Dopingfrågan i samhället är en folkhälsofråga	5
3.1 Sällskapet s mål för folkhälsan	5
3.2 Myndigheter med ansvar för ANDT-politiken.....	6
4 Fördelning av antidopingarbetet inom idrotten	7
5 DF:s roll i antidopingarbetet och strategisk inriktning	8
5.1 Basnivå avseende organisationen	9
5.2 Basnivå för verksamhetsområde antidoping.....	9
6 Riktlinjer för distriktens antidopingarbete	10
6.1 Idrottspolitiskt agerande	10
6.2 Utbildning av distriktets ansvariga.....	11
6.3 Kontakter med SDF och föreningar.	11
6.4 Förebyggande dopingkontrollkvot	12
6.5 Samhällsinriktat arbete	12
6.6 Vård/behandling	13
6.7 Samarbete med polisen	13
6.8 Kosttillskott	13
6.9 Verksamhetsplanering och dokumentation	13
6.10 Distriktets hemsida	14
6.11 Hjälpmedel.....	14
7 Stöd från RF	15

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

1 Bakgrund

DF har sedan starten haft en central roll i antidopingarbetet, både i fråga om kontroller och förebyggande. Ända fram till sekelskiftet svarade man för alla kontroller. När dopingkontrollerna riktad mot elitidrotten centraliserades behöll DF greppet om förebyggande kontroller, i kraft av sin lokalkännedom. På förebyggarsidan är DF fortfarande ledande. Merparten av det lokalt förebyggande arbetet inom idrotten sker i DF, som dessutom genom sitt regionala nätverk och olika former av samverkan bidrar till att även lokala och regionala myndigheter tar sin del av ansvaret för doping som samhällsproblem. Ett arbete som gagnar idrotten genom både minskad tillgång till och efterfrågan av dopingmedel.

De flesta distriktsförbund och SISU-distrikt har idag samordnat kansli och personal vilket gör det lättare att integrera antidopingfrågorna i utbildningsverksamheten. Därför kan innehållet i det här dokumentet även ge SISU-distrikt bra underlag för att planera både strategiska och konkreta insatser inom antidopingområdet.

2 Idrottens antidopingarbete

Idrottens antidopingarbete utgår ifrån olika typer av policydokument:

- RF:s stadgar och vägledande beslut
- Idrotten vill
- Internationella konventioner

2.1 RF:s stadgar och vägledande beslut

RF:s policy för antidopingverksamheten speglas främst i organisationens stadgar och fattade beslut. Sedan 2003 är RF signatär av "World Anti-Doping Code", vars regler är helt integrerade i RF:s.

Regler mot doping inom svensk idrott infördes redan 1977. Vid Riksidrottsmötet 1981 antogs ett uttalande som allt sedan dess varit vägledande för antidopingarbetet:

Riksidrottsmötet ser ytterst allvarligt på förekomsten av doping inom svensk idrott.

Allt bruk av dopingmedel är oacceptabelt. Inget idrottsresultat är så värdefullt att bruk av dopingmedel kan försvaras.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Riksidrottsmötet vill därför med skärpa framhålla att allt bruk av dopingmedel inom idrotten på alla nivåer är förbjudet. Föreseelser skall bestraffas i enlighet med de stränga regler som gäller inom svensk idrott.

Kravet är att alla idrotter skall vara fria från doping.

2.2 Idrotten vill

Värdegrunden för antidopingarbetet som speglas i regler och uttalanden finns även i idrottsrörelsens idéprogram. Följande avsnitt i ”Idrotten vill” handlar om doping.

Idrottens värdegrund

”Att verka mot fusk, doping och en osund ekonomi, mot mobbning, trakasserier och våld såväl på som utanför idrottsarenan.”

Rent spel

”En känsla för ärlighet och rent spel ligger i idrottens natur. Det är meningslöst att tävla om inte alla följer gemensamt uppsatta regler. Därför arbetar vi för en konsekvent regelefterlevnad och uppmuntrar gott uppträdande såväl på som vid sidan av idrottsarenan, för att skapa en positiv miljö för såväl utövare som supportrar. Därför tar svensk idrott också avstånd från och arbetar aktivt mot användandet av förbjudna preparat – doping – för att uppnå bättre resultat.”

Idrott för ungdom

”Under ungdomsåren formas i hög grad människors värderingar. Det ställer det sociala ledarskapet i centrum. Under denna tid ska kontinuerliga diskussioner föras om idrottens etikfrågor. Samtidigt ger den snabba kroppsliga utvecklingen upphov till många frågor. Det är därför viktigt att ungdomarna får en sund och positiv kroppsuppfattning för att minska risken för såväl doping av kosmetiska eller idrottsliga skäl som olika former av ätstörningar”.

Elitinriktad idrott för ungdom

”I utbildningen till en framgångsrik tävlingsidrottare ingår också att skaffa sig kunskap om faktorer som påverkar idrottandet. Hur kroppen fungerar vid olika slags belastningar, hur man äter och dricker rätt, vilka risker som finns med doping och droger, hur man förebygger skador och ohälsa, hur man planerar sin tid och hur man kan medverka i de utvecklingsprocesser i vilka ens eget idrottande ingår.”

Riktlinjer – elitinriktad idrott för ungdom

”Svensk ungdomsidrott ska utvecklas enligt idrottens etiska värderingar. Alla inblandade ska aktivt motverka bruket av doping och andra regelöverträdelser samt kontinuerligt diskutera var de etiska gränserna går för de ständigt förfinade metoder som används för att uppnå bättre resultat.”

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Breddidrott för vuxna

”Den som idrottar inom föreningens ram *blir därmed också bunden till idrottsrörelsens regler mot doping. Dopingproblemet är inte längre ett renodlat elitidrottsproblem, utan missbruk, bl a av kosmetiska skäl, förekommer även inom breddidrotten. Behovet av ett kontinuerligt arbete mot doping och för en sund kroppsuppfattning är därför viktigt på alla nivåer.*”

Riktlinjer – elitinriktad idrott för vuxna

”Svensk tävlingsidrott ska utvecklas enligt idrottens etiska värderingar. *Alla inblandade ska aktivt motverka bruket av doping och andra regelöverträdelser samt kontinuerligt diskutera var de etiska gränserna går för de ständigt förfinade metoder som används för att uppnå bättre resultat.*”

2.3 Internationella konventioner

Europarådets konvention mot doping upprättades 1989 och är ratificerad av 51 länder. Sverige anslöt 1990 och ratificerade ett tilläggsprotokoll till konventionen 2002 som uttalar ett stöd för WADA och staternas ambition att låta sina åtaganden granskas. Konventionen mot doping förpliktar länderna till vissa åtgärder i fråga om lagstiftning, ekonomi, dopingkontroller och utbildning. Europarådets konvention mot doping har utgjort modellen för den globala UNESCO-konventionen.

Sverige är ett av 176 länder som anslutit sig till UNESCO:s konvention mot doping inom sport som trädde i kraft 2007. Regeringen har därmed lovat att stödja och underlätta för idrotten att leva upp till kraven och reglerna i världsantidopingkoden. Det kan ske genom lagstiftning, politiska beslut och administrativ praxis. Regeringen ska enligt konventionen vidta särskilda åtgärder för att:

- Begränsa tillgängligheten av dopingklassade ämnen och metoder.
- Underlätta dopingkontroller och stödja nationella testprogram.
- Uppmuntra tillverkare och distributörer av kosttillskott att etablera "bästa praxis" i märkning och marknadsföring och distribution av produkter som kan innehålla förbjudna ämnen.
- Stödja utbildningsinsatser gällande antidoping inom idrottsrörelsen.

Statens stöd till idrotten är delvis knutet till dessa båda antidopingkonventioner. Det är också orsaken till att RF:s anslag från staten för antidopingarbetet är öronmärkta.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

2.4 Mål för antidopingarbetet

Det övergripande målet för antidopingarbetet inom svensk idrott är

”att tillförsäkra alla idrottsutövare deras självklara rätt att delta och tävla i en idrott fri från doping.”

Den långsiktiga visionen är en dopingfri idrott:

En idrott där

- vinnaren kan glädja sig över en juste seger,*
- förloraren kan känna sig trygg i att ha förlorat i ärlig kamp,*
- åskådaren kan njuta av idrottsprestationen, förvissad om att resultatet inte är en följd av förbjudna medel och metoder.*

3. Dopingfrågan i samhället är en folkhälsofråga

3.1 Samhällets mål för folkhälsan

Utgångspunkten för folkhälsoarbetet i Sverige är elva övergripande målområden för folkhälsa. Folkhälsomål nr elva avser tobak, alkohol, narkotika, doping och spel. Där anges ett samhälle fritt från narkotika och doping som ett övergripande mål.

Riksdagen beslutade i mars 2011 om en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken som bland annat syftar till att underlätta statens styrning av stödet på ANDT-området. Strategin anger mål och inriktning för hur samhällets insatser ska genomföras, samordnas och följas upp 2011 - 2015. Åtgärder beskrivs i regeringens årliga åtgärdsprogram för ANDT-politiken.

ANDT-politiken anger sju långsiktiga mål, som i sin tur bryts ner i ett antal prioriterade mål för strategiperioden. Bland annat ska tillgång till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak minska. Barn ska skyddas mot skadliga effekter. Antalet barn och unga som börjar använda ANTD ska successivt minska. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende ska successivt minska. Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet. Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av ANTD ska minska.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

3.2 Myndigheter med ansvar för ANDT-politiken

Arbetet för att genomföra ANDT-politiken i Sverige är sektorsövergripande och innefattar flera myndigheters ansvarsområden: Konsumentverket, Kriminalvården, Kustbevakningen, Rikspolisstyrelsen, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, Statens institutionsstyrelse, Statens skolverk, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

ANDT-sekretariatet, regeringens samordningsfunktion för alkohol- narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken, är placerat i Socialdepartementet. Sekretariatet ska förstärka utvecklingen och samordningen av arbetet inom Regeringskansliet.

Sekretariatet har till uppgift att verka för spridning och genomförandet av den samlade ANDT-strategin. ANDT-sekretariatet har också till uppgift att sammanställa regeringens årliga åtgärdsprogram för ANDT-politiken. Sekretariatet fungerar även som sekretariat åt ANDT-rådet. Rådet är rådgivare till regeringen i alkohol-, narkotika-, dopnings och tobaksfrågor. Rådet informerar regeringen bland annat om forsknings- och utredningsresultat med relevans för utformningen av politiken inom dessa områden. RF:s ordförande ingår i rådet som består av 21 ledamöter.

Folkhälsomyndigheten har en central roll inom målområde 11 som nationellt kunskapscentrum för metoder och strategier, som ansvarig för uppföljning. På senare år har myndigheten försökt kartlägga vilka antidopinginsatser som görs av andra samt fördelat projektmedel bland annat till de projekt som bedrivs inom nätverket PRODIS (Prevention av dopning i Sverige). Förutom Folkhälsomyndigheten finns andra aktörer på detta för folkhälsan prioriterade målområde. Dels andra myndigheter, men framförallt kommuner, landsting/regioner och länsstyrelser.

Staten pekar ut mål och inriktning men förväntar sig att kommuner, landsting/regioner och frivilligorganisationer ska göra jobbet. För att stimulera sådana lokala aktiviteter så delar staten även ut medel direkt till länsstyrelserna. Folkhälsomyndigheten utgör ett stöd till länsamordnarna i deras arbete med kompetensutveckling, kunskaps- och erfarenhetsutbyte och samordning av det förebyggande arbetet regionalt och lokalt. DF som agerar i samhällsfrågan bör söka dialog och samverkan med länsamordnaren som har en central roll som länk mellan stat och kommun i det förebyggande arbetet.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

4 Fördelning av antidopingarbetet inom idrotten

För att uppnå målet under 2.4 finns sedan starten en tydlig ansvarsfördelning mellan idrottens olika organisationsled. Antidoping är ett gemensamt ansvar och arbetet bedrivs med olika medel på alla nivåer inom idrotten:

RF	Antidopingarbetet leds och koordineras av RF:s Dopingkommission med stöd av RF:s antidopingavdelning. Den operativa verksamheten bedrivs under beteckningen "Svensk Antidoping".
SF	Specialidrottsförbund ska som stöd för det interna arbetet ha handlingsplaner mot doping anpassade till den egna idrotten. SF svarar vidare för att DopK, till grund för kontrollverksamheten, får nödvändiga underlag om den idrottsliga verksamheten.
IF	Idrottsföreningar ska medverka till att SF:s handlingsplaner förverkligas lokalt, liksom till att nödvändiga kunskaper om och attityder mot doping upprätthålls bland ledare och idrottsutövare.

Till stöd för medlemsorganisationerna har även övriga organisationsled ett ansvar i antidopingarbetet.

DF	DF ska på det regionala och lokala planet, liksom RF centralt, bedriva strategiskt förebyggande verksamhet, bland annat genom samverkan, information, rådgivning och planering av regionala dopingkontroller.
SDF	SDF ska medverka till att SF:s handlingsplaner mot doping förverkligas regionalt.
SISU	SISU utgör en viktig resurs och samarbetspartner vid all utbildning, såväl centralt som regionalt och lokalt.

1999 beslutade Riksidrottsstyrelsen att delvis omfördela arbetet mellan RF och DF. Efter att synpunkter inhämtats från DF centraliserades den del av antidopingarbetet som styrs av internationella regler till RF, medan DF:s antidopingarbete skulle fortsätta att utvecklas med en bredare allmänt förebyggande inriktning.

Redan i slutet av 80-talet tog RF tillsammans med DF:en initiativ till att uppmärksamma allmänhet, myndigheter och politiker på att doping inte bara är ett idrottsproblem utan också ett samhällsproblem. Det var inte rimligt att idrotten ensam skulle hantera detta samhällsproblem. Andra delar av samhället måste också ta sin del av ansvaret i det samhällsinriktade förebyggande antidopingarbetet. Ett sådant bredare förebyggande arbete från flera håll skulle också underlätta idrottens antidopingarbete.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

1991 infördes den svenska dopningslagen som omfattar anabola androgena steroider, testosteron och tillväxthormon. Sedan dess har verksamheten bedrivits inom två delområden.

- Internt, inom idrottsrörelsen.
- Externt samhällsinriktat, ofta i samråd med andra organisationer och myndigheter.

Medan den interna verksamheten syftar till att sprida och upprätthålla nödvändiga kunskaper om dopingregler och attityder mot doping ur ett idrottsperspektiv är grundvalarna för den externa verksamheten ett mer renodlat folkhälsoperspektiv.

I praktiken har uppdelningen på internt och externt ofta inte så stor betydelse eftersom gränserna är diffusa. Med tanke på idrottens spridning i samhället kan till exempel skolan vara en utmärkt kanal även för det interna arbetet, samtidigt som det bidrar till folkhälsan. På samma sätt kan ett bra upplagt folkhälsoinriktat antidopingarbete vara värdefullt även ur idrottssynpunkt. Att kommuner, län och andra organisationer arbetar mot doping i samhället, både var för sig och tillsammans, bidrar till och förstärker effekten av idrottens eget antidopingarbete. Lokalt samarbete lönar sig, för alla parter. Det allmänt förebyggande antidopingarbetet består därför av såväl samverkan av olika slag som information och utbildning. Även en del av dopingkontrollverksamheten tillhör den förebyggande verksamheten.

5 DF:s roll i antidopingarbetet och strategisk inriktning

I RF:s stadgar fastslås att ”DF har till uppgift att handha för idrottsrörelsen gemensamma angelägenheter inom respektive DF:s gränser, och ska härför arbeta i enlighet med RF-stämman och RS beslut.”

DF ska inom sitt område

- Stimulera och utveckla det förebyggande antidopingarbetet.
- Påverka omvärldens attityder till och kunskap om dopingproblemet och antidopingarbetet.
- Strategiskt verka mot spridning och bruk av dopingmedel.

För att arbeta enligt strategin behöver DF uppfylla en basnivå inom organisationen och en basnivå för verksamheten.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Basnivålistorna med boxar under avsnitt 5.1 och 5.2 kan användas för att stämna av olika delar i antidopingarbetet. På så sätt kan man enkelt bocka av vad som görs.

5.1 Basnivå avseende organisationen

DF ska:

- Utse tjänsteman att ansvara för antidopingområdet.
- Ha med antidoping i distriktets verksamhetsplan.
- Omnämna utförda insatser i verksamhetsberättelsen.

DF bör utse styrelseledamot med ansvar för frågan.

5.2 Basnivå för verksamhetsområde antidoping

DF:s uppgifter.

Idrottspolitisk samverkan förebyggande

- Ingå i samverkansgrupp län om sådan finns.
- Ha dialog med kommunala antidopingprojekt.

Förebyggande dopingkontroller

- Upprätta en regional dopingkontrollplan för A-kontrollerna enligt dopingkommissionens riktlinjer.

Distriktets lokala behov får påverka den regionala planen.

Information och utbildning

- Rikta förebyggande utbildnings och informationsinsatser till:
 - Tränare/ledare
 - Idrottsföreningar (Vaccinera klubben mot doping)
 - IF med gymanläggningar (Vaccinera klubben gym)
 - Idrottsgymnasier NIU (RF sätter upp riktlinjer)

Arbetet ska samordnas mellan DF och SISU-distrikt.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Vaccinera klubben och antidopingsnack ska användas.
Riskerna med bruk av kosttillskott ska uppmärksammas.

Mediakontakter

- Distriktet ska ha en ordning för att hantera medias frågor inom antidopingområdet.

Dopingfrågorna hårdbevakas av media som gärna vill vinkla lokalt/regionalt.
RF:s mediestrategi för antidopingarbetet och egen strategi vägleder.

6 Riktlinjer för distriktens antidopingarbete

Dopingfrågan är ständigt aktuell och en angelägenhet för alla inom svensk idrott. Media bevakar ämnet intensivt och när dopingfall uppmärksammas uppstår i många fall debatt och intresse även i lokala och regionala media. När det händer kastar doping ofelbart sin skugga över hela idrottsrörelsen. Allmänhetens förtroende för idrott minskar och dopingfrågan är därmed en viktig trovärdighetsfråga. Här har distriktsidrottsförbunden och SISU-distrikten en viktig roll att sprida information och fakta om det omfattande antidopingarbete som utförs inom svensk idrott.

DF bör också verka för att dopingfrågan som samhällsproblem finns med i andra aktörers medvetande.

6.1 Idrottspolitiskt agerande

Distriktsförbundets styrelse bör ha en styrelseledamot med särskilt ansvar för antidoping. När det "hettar till" i debatten t ex efter uppmärksammade dopingfall så är det önskvärt att distriktet har representanter som har tillräcklig kunskap om antidopingfrågan för att kunna uttala sig vid förfrågan från massmedia. Sådan kompetens kan finnas hos ansvarig tjänsteman eller förtroendevald. Innan dopingärenden vunnit laga kraft ska ingen annan än DopK uttala sig om enskilda ärenden.

Distriktet bör planera vilka budskap man vill förmedla. Det kan handla om fakta för att sprida kunskap likväl som information om insatser i antidopingarbetet.

Exempelvis:

- Distriktet arbetar aktivt i kampen mot doping.
- Samverkan med samhällsinstanser och föreningar.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

- Information och utbildning.
- Förebyggande dopingkontroller.

6.2 Utbildning av distriktets ansvariga

Grundutbildning:

Den av distriktet utsedde tjänstemannen och övriga som för distriktets räkning agerar i antidopingfrågorna ska ha genomgått den grundläggande antidopingkurs som SISU/RF erbjuder en gång per år.

Denna kunskapsintroduktion/grundkurs riktar sig i första hand till nytillsatta antidopingansvariga personer på DF/SISU och SF. Även andra tjänstemän, förtroendevalda eller ledare inom DF/SISU och SF är välkomna. Kursen ska ge förståelse för och kunskap om dopingreglerna och det förebyggande arbetet. Målet är att deltagarna ska kunna vidareförmedla antidopinginformation och därmed bidra i det förebyggande arbetet.

Fortbildning:

En gång om året samlas distriktens antidopingansvariga för att uppdatera och samordna det förebyggande arbetet. Antidopingkonferensen för distrikten fungerar som fortbildning och hålls vanligtvis i Stockholm. Att representanter från alla distrikt deltar är en förutsättning för att fortbildning och kunskapsutbyte ska kunna fungera. Angående reskostnader så följs ”Kostnadspolicy vid träffar för DF och SISU-d”.

Utbildning till DKF:

Om möjlighet finns bör antidopingansvarig någon gång medverka när dopingkontroll sker i distriktet. Detta för att få en djupare kunskap om hur dopingkontrollarbetet går till i verkligheten. Den som är särskilt intresserad har dessutom möjlighet att utbilda sig till dopingkontrollfunktionär (DKF) och fortlöpande delta i RF:s kontrollverksamhet.

6.3 Kontakter med SDF och föreningar

I RF:s stadgar, under SF:s åligganden står det att SF aktivt ska jobba för en dopingfri verksamhet inom förbundet och anslutna föreningar samt ”upprätta en plan för antidopingarbetet”. Kravet på handlingsprogram fördes in i RF:s stadgar 1999. Sedan 2003 har alla SF antagit egna program som ska hållas levande och aktuella. I distriktens samarbete med SDF och IF kan det vara värdefullt att anknyta till de antidopingprogram som alla SF ska ha. SF:s handlingsprogram finns normalt tillgängliga via deras respektive hemsida.

DF/SISU bör vid varje lämpligt tillfälle föra med sig antidopingfrågan vid föreningsbesök. Föreningar som sysslar med tävlingsidrott och/eller styrketräning bör uppmanas att använda ”Vaccinera klubben mot doping” och ”Antidopingssnack”.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Eftersom SISU-konsulenter ofta är ute på föreningsbesök så bör DF och SISU-distrikt finna former för samarbete kring dessa förebyggande insatser.

6.4 Förebyggande dopingkontrollkvot

Dopingkontrollfunktionärerna (DKF) är knutna till RF genom ett särskilt uppdragsavtal. RF har cirka 150 DKF ute i landet. Funktionärernas arbete styrs av RF men delegeras till DF när det gäller förebyggande kontroller (A-kontroller). Se dopingkontrollplanen och Riktlinjer för A-kontroller. DF ska upprätta en regional dopingkontrollplan för A-kontrollerna enligt särskild instruktion. DF:s lokala behov kan påverka den regionala planen. Några DKF i varje distrikt får A-kontrolluppdrag där man uppmanas att kontakta distriktets antidopingansvarig för att samråda om vilka kontroller på lägre nivå som ska göras. DF bör samla DKF i distriktet för att planera de förebyggande kontrollerna. DKF kan också vara en bra resurs i andra delar av det förebyggande arbetet vilket bör beaktas vid verksamhetsplaneringen.

6.5 Samhällsinriktat arbete

I idrottsrörelsens strategiska plan för folkhälsoarbete ”Idrott hela livet” ska DF enligt folkhälsomål 11 agera för en dopingfri idrott. Motionsidrott, där doping är vanligast, bedrivs till stor del på gym och träningsanläggningar. Därför är det en naturlig plattform att agera på.

När det gäller dopingproblem som inte är kopplade till tävlingsidrott så är det önskvärt att distriktet samverkar med landsting, kommuner, tull, polis med flera. Sådana samverkansgrupper eller nätverk finns i de flesta distrikt. Doping i det sammanhanget handlar huvudsakligen om Androgena Anabola Steroider (AAS). Det stora problemet gäller missbruket av AAS i samband med styrketräning på gym där användarna ofta är helt vanliga motionärer, som vill ta genvägar för att skaffa sig muskler. Men missbruket finns också i kriminella och missbrukarkretsar utan anknytning till idrott. Den ökade spridningen av AAS i samhället är oroande då det finns risk att problemet spiller över till den organiserade idrotten. En viktig aspekt i idrottens förebyggande arbete är därför att hindra att AAS förekommer på gym där tävlingsidrottare tränar. Idrottsrörelsen kan vinna mycket respekt och erkännande genom att vara aktiv i antidrog och antidopingarbete också när det gäller samhällsrelaterat missbruk. Det stärker distriktsförbundets profil och idrottens trovärdighet. Dessutom tjänar alla parter på att samordna sina resurser i antidopingarbete som riktar sig mot allmänna målgrupper, där såväl det idrottsliga som det samhälleliga dopingproblemet finns representerat.

En del distrikt medverkar i det nationella nätverket mot AAS som är en viktig aktör att känna till. Flera distrikt medverkar också i det nationella projektet PRODIS som inriktar sig på förebyggande samverkan med gym. Inom båda dessa nätverk finns mycket kunskap om AAS förebyggande arbete, relaterad forskning och missbruks-

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

behandling. Dopingjouren är en annan kunskapsresurs att hänvisa till vid frågor om AAS och missbruk.

6.6 Vård/behandling

DF bör verka för att vård- och behandlingskompetens gällande missbruk av doping ingår i samverkansgruppen i länet/kommunen. I folkhälsomål nr 6 nämns idrotten som en förebyggande och behandlande åtgärd för folkhälsa. DF bör också verka för att det finns vård och behandling att få när ett missbruk av AAS eller andra dopingklassade substanser är ett faktum.

6.7 Samarbete med polisen

DF bör verka för att polisen ingår i samverkansgrupper för ömsesidig information i övergripande frågor. Polisen ska inte delta i de kontroller som genomförs av RF:s kontrollanter inom RF-idrotten, men ska uppmanas att genomföra egna kontroller på föreningsdrivna gymanläggningar när skälig misstanke kan finnas om olagligt bruk av dopingmedel. Om åklagare eller förundersökningsledare begär att få ut uppgifter om resultat av genomförda idrottskontroller ska RF:s antidopinggrupp kontaktas.

6.8 Kosttillskott

DF bör varna för användande av kosttillskott enligt de riktlinjer som anges i RF:s kostpolicy och med hänvisning till de varningar som upprepade gånger utfärdats av RF, SOK, WADA och IOC. Se www.rf.se/antidoping där problemen med kosttillskott beskrivs. I folkhälsomål nr 10, som gäller goda matvanor och säkra livsmedel bör DF ha en tydlig ställning och verka för att försäljning av kosttillskott inte sker på idrottsanläggningar eller i samband med träning/match.

6.9 Verksamhetsplanering och dokumentation

DF bör ha med antidopingarbetet i sin verksamhetsplanering. De viktigaste byggstenarna i arbetet är:

- Antidopinginformation.
- Medverkan i lokala/regionala samverkansgrupper eller projekt.
- Förebyggande dopingkontroller.

I distriktets årsberättelse bör antidopingarbetet beskrivas. Det är inte alltid möjligt att i årsberättelsen behandla dopingfrågan på den detaljnivå som är önskvärd för en

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

samlad redovisning och utvärdering. Därför görs en särskild antidopingredovisning till RF i form av en webbenkät som går till distriktets ansvarige tjänsteman. Normalt ska webbenkäten sändas ut strax efter årsskiftet. En sammanställning av resultatet delges DF.

6.10 Distriktets hemsida

Distriktets projekt och regionala antidopinginsatser bör beskrivas på egna hemsidan. RF:s antidopingsidor ska länkas. På www.rf.se/antidoping finns alla dopingregler och föreskrifter samt det mesta man kan behöva veta om svenskt antidopingarbete. Exempelvis; röd-gröna läkemedelslistan, dopinglistan med förbjudna substanser och metoder, hur en dopingkontroll går till, dopingbestraffningar, dispenser, vistelserapportering, dopingstatistik och föreningsbeställda kontroller. Hänvisa gärna till www.rf.se vid frågor från aktiva, idrottsledare eller andra.

6.11 Hjälpmedel

DF/SISU-distrikt bör vid varje tillfälle som ges sprida antidopinginformation. RF tillhandahåller några hjälpmedel för att informera om antidoping.

- Dopingkontrollnytt, nyhetsbrev per e-post till dopingkontrollfunktionärer.
- Antidopingnytt, nyhetsbrev per e-post till intresserade prenumeranter.
- Facebooksidan Svensk Antidoping.
- Powerpointbildspel.
- Foldrar - ”Dopingkontroll”, ”Tänk efter före”, ”Vaccinera klubben”.
- Affischer.
- Banderoller.
- Rollups.
- Utbildningsupplägg: Vaccinera klubben mot doping www.rf.se/vaccinera
- Dopingquiz
- Lärgruppshandledning: Antidopingsnack.
- Filmer - ”Dopingkontroll”, ”Kosttillskott”.

Faktakällor som rekommenderas:

www.rf.se/antidoping

RF:s hemsida med dopingregler, statistik och fakta kring antidoping och kosttillskott. Här kan man anmäla att man vill få nyhetsbrevet ”Antidopingnytt”.

www.rf.se/vaccinera Metod för IF och ledare att praktiskt hantera antidopingfrågan.

www.wada-ama.org Världsantidopingbyrån som sätter upp globala regler.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

www.dopingjouren.se Telefonjour för samhällsproblemet missbruk av AAS.

www.prodis.se Nationellt samverkansprojekt arbetar med gym mot AAS.

7 Stöd från RF

Distriktet kan vända sig till Antidopinggruppen (ADG) för att få rådgivning och hjälp. RF erbjuder fortbildning i form av konferenser och kurser för distriktets ansvariga och för antidopinginformatörer. ADG kan om behov finns medverka vid lokala/regionala träffar eller utbildningar. I vissa fall kan även ledamot från dopingkommissionen medverka i sådana sammanhang. RF producerar hjälpmedel att använda i det förebyggande arbetet.

Distriktet ska kontinuerligt sända information till RF om vilka antidopinginsatser som görs. Sänd egna informationsprodukter, planer, mötesanteckningar, inbjudningar eller annat som dokumenterar era insatser. Det är av stort värde för antidopinggruppen att kunna uppmärksamma och informera i nationella och internationella sammanhang om den verksamhet som utförs av distrikten. Goda exempel kan på så vis spridas.

På samma sätt är det nödvändigt att RF sprider information till distrikten som kan användas i det förebyggande arbetet. Ju mer uppdaterad och initierad distriktets ansvarige är desto bättre är förutsättningarna för ett bra arbete.

Därför sänder RF:s antidopinggrupp följande information till antidopingansvarig tjänsteman och övriga i distriktet som ingår i det förebyggande arbetet.

- Antidopingnytt, nyhetsbrev per e-post som går att beställa på www.rf.se.
- Dopingkontrollnytt, nyhetsbrev per e-post till dopingkontrollfunktionärer.
- Utvalda antidopingklipp från media.
- När media uppmärksammar särskild händelse och RF agerar.
- När nya informationsprodukter och profilmaterial är färdiga.